

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ

СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ ФРАНЦУСКЕ

Влада Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Влада Републике Француске, у жељи да закључе споразум који има за циљ избегавање двоструког опорезивања у области пореза на доходак,

споразумеле су се о следећим одредбама:

Глава I

ОБЛАСТ ПРИМЕНЕ СПОРАЗУМА

Члан 1.

Лица на која се односи Споразум

Овај споразум се примењује на лица која су резиденти једне државе или обе државе уговорнице.

Члан 2.

Порези на које се односи Споразум

1. Овај споразум се примењује на порезе на доходак који се убирају за рачун сваке државе уговорнице, њених друштвено-политичких и интересних заједница, без обзира на систем убирања.

2. Као порези на доходак сматрају се порези који се убирају на укупан доходак или на елементе дохотка, подразумевајући ту и порезе на добит остварене приликом отуђења покретних и непокретних добара.

3. Порези на које се примењује Споразум јесу:

а) у погледу Француске:

- порез на доходак (l'impôt sur le revenu);

- порез на добит друштва и других правних лица (l'impôt sur les sociétés);

подразумевајући све наплате обуставом, све аконтације и авансе обрачунате на горе поменуते порезе;

(у даљем тексту: француски порез);

б) у погледу Југославије:

i. предметни порези и доприноси на доходак физичких лица (зависне делатности, доходак пољопривредних домаћинстава, доходак занатлија и других независних делатности);

ii. порез на укупан приход грађана;

iii. порез на доходак који потиче од употребе или концесије ауторских права, патената и техничких усавршавања;

iv. порез на добит страних лица која улажу средства у домаће предузеће у циљу заједничке активности;

(у даљем тексту: југословенски порез).

4. Споразум ће се такође примењивати на порезе исте или сличне природе који су заведени после дана потписивања овог споразума и који се додају постојећим порезима или их замењују. Надлежни органи држава уговорница обавештавају се међусобно о значајнијим променама до којих дође у њиховом пореском законодавству.

Глава II

ДЕФИНИЦИЈЕ

Члан 3.

Опште дефиниције

1. У смислу овог споразума:

а) израз "држава" означава, према контексту, Француску или Југославију;

б) израз "Француска" означава европске округе и прекоморске округе (Гваделупа, Гијана, Мартиник и Реинион) Републике Француске и зоне које се налазе ван територијалних вода Француске на којима, у сагласности са међународним правом и према сопственом законодавству, Француска може да врши права која се односе на морско дно, на подморје и његова природна богатства;

ц) израз "Југославија" означава територију Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и зоне које се налазе ван територијалних вода Југославије на којима, сагласно међународном праву и према њеном сопственом законодавству, Југославија може да врши права која се односе на морско дно, на подморје, и његова природна богатства;

д) израз "лице" подразумева физичка лица, друштва и све друге групације лица;

е) израз "друштво" означава свако правно лице или сваки ентитет који се сматра као правно лице у циљу опорезивања.

ф) изрази "предузеће једне државе уговорнице" и "предузеће друге државе уговорнице" означавају узајамно предузеће које експлоатише резидент једне државе уговорнице или предузеће које експлоатише резидент друге државе уговорнице;

г) израз "надлежни орган" означава:

1. у Француској: министра привреде и финансија или његовог прописно овлашћеног представника.

2. у Југославији: савезног секретара за финансије или његовог прописно овлашћеног представника.

2. У сврхе примене Споразума од стране једне државе уговорнице, сваки израз који није друкчије дефинисан има смисао који му даје законодавство поменуте државе које се односи на порезе који су предмет овог споразума, осим уколико контекст не тражи друкчије тумачење.

Члан 4.

Порески домицил

1. У смислу овог споразума израз "резидент једне државе уговорнице" означава свако лице које, на основу законодавства поменуте државе, подлеже порезу у тој држави, било због тога што у њој има своје пребивалиште, своје боравиште, седиште управе, или по основу неког другог мерила сличне природе.

2. Када се, према одредби става 1. овог члана, неко физичко лице сматра резидентом сваке државе уговорнице, његов статус се одређује према следећим правилима:

а) то лице се сматра резидентом државе уговорнице где располаже сталним местом становања. Када лице располаже сталним местом становања у свакој од држава уговорница, сматра се као резидент државе уговорнице с којом су његове личне и економске везе најтешње (центар виталних интереса);

б) ако не може да буде утврђена држава уговорница где лице има своје виталне интересе, или ако, лице не располаже сталним местом становања ни у једној држави уговорници, сматра се као резидент државе уговорнице где има уобичајено боравиште;

ц) ако то лице има уобичајено боравиште у свакој држави уговорници или ако нема уобичајено боравиште ни у једној држави, лице се сматра као резидент државе уговорнице чије држављанство поседује;

д) ако то лице поседује држављанство сваке од држава уговорница или ако не поседује држављанство ниједне од њих, надлежни органи држава уговорница решавају питање заједничким споразумом.

3. Када се, према одредби става 1. овог члана, лице које није физичко сматра као резидент сваке државе уговорнице, сматра се резидентом државе уговорнице где се налази стварно седиште управе.

Члан 5.

Стално место пословања

1. У смислу овог споразума израз "стално место пословања" означава стално место пословања где предузеће врши у целини или делимично, своју делатност.

2. Израз "стално место пословања" подразумева нарочито:

- а) седиште управе;
- б) филијалу;
- ц) канцеларију;
- д) фабрику;
- е) радионице;
- ф) рудник, каменолом или свако друго место екстракције природних богатстава;
- г) извођење грађевинских и монтажних радова чије је трајање дуже од дванаест месеци.

3. Не сматра се да постоји стално место пословања:

- а) ако се стална места пословања користе искључиво у циљу ускладиштења, излагања или испоруке робе која припада предузећу;
- б) ако је роба која припада предузећу ускладиштена искључиво у циљу стварања залиха, излагања или испоруке;
- ц) ако је роба која припада предузећу ускладиштена искључиво у циљу дораде од стране неког другог предузећа;
- д) ако се стално место пословања користи искључиво у циљу куповине робе или прикупљања информација за предузеће;
- е) ако се стално место пословања користи, за предузеће, искључиво у циљу рекламирања, пружања информација, научних истраживања или сличних делатности које имају припремни или помоћни карактер.

4. Лице које ради у једној држави уговорници за рачун предузећа друге државе уговорнице - осим уколико се не ради о посреднику који ужива независан статус и на кога се односи став 5. овог члана - сматра се као "стално место пословања" у првој држави ако у тој држави располаже овлашћењима којима се користи на трајнији начин

и која му дозвољавају да закључује уговоре у име предузећа, осим уколико активност тог лица није ограничена на куповину робе за предузеће.

5. Не сматра се да предузеће једне државе уговорнице има стално место пословања у другој држави уговорници самим тим што врши своју делатност посредством агента, комисионара или сваког другог посредника који ужива независан статус, под условом да ова лица делују у оквирима њихове уобичајене делатности.

6. Чињеница да неко друштво које резидент једне државе уговорнице контролише или је контролисано од стране друштва које је резидент друге државе уговорнице или које ту врши своју делатност (било посредством сталног места пословања или не) није довољна, сама за себе, да ма које од ових друштава буде сматрано сталним местом пословања другог.

Глава III

ОПОРЕЗИВАЊЕ ДОХОТКА

Члан 6.

Приходи од непокретности

1. Производи који потичу од непокретних добара, подразумевајући ту приходе од пољопривредних и шумских газдинстава, подлежу порезу у држави уговорници где се ова добра налазе.

2. Израз "непокретна добра" је дефинисан према пореском законодавству државе уговорнице где се односна добра налазе. Израз у сваком случају обухвата помоћна добра, живи или мртви инвентар пољопривредних и шумских газдинстава, права на која се примењују одредбе приватног права које се односе на власништво над земљом, права плодоуживања на покретним добрима и права на промењиве или сталне накнаде за експлоатацију или концесију, за експлоатацију минералних налазишта, извора и других богатстава земље. Пловни објекти и ваздухоплови не сматрају се као непокретна добра.

3. Одредба става 1. овог члана примењује се на приходе који потичу од непосредног коришћења, издавања под закуп или аренду, као и од свих других облика експлоатације непокретних добара.

4. Одредбе ст. 1. и 3. овог члана примењују се, такође, и на приходе који потичу од непокретних добара неког предузећа, као и од прихода непокретних добара која служе за вршење неке независне делатности.

Члан 7.

Доходак предузећа

1. Доходак индустријског, трговинског или занатског предузећа једне државе уговорнице подлеже порезу само у тој држави, осим уколико предузеће не обавља своју активност у другој држави уговорници посредством сталног места пословања које се ту

налази. Ако предузеће обавља делатност на тај начин, доходак предузећа подлеже порезу у другој држави али само до степена који се може приписати поменутом сталном месту пословања.

2. Кад предузеће једне државе уговорнице обавља своју делатност у другој држави уговорници посредством сталног места пословања које се ту налази, овом месту пословања, у свакој држави уговорници, приписује се доходак који би могло остварити да је представљало одвојено и самостално предузеће које обавља исте или сличне делатности у истим или сличним условима и које послује у пуној независности са предузећем чије стално место пословања представља.

3. У обрачуну дохотка сталног места пословања, као одбитак признају се трошкови учињени за циљеве којима се ово стално место пословања бави, подразумевајући ту и расходе управе и опште трошкове администрације у ту сврху учињене, било у држави где се налази то стално место пословања, или другде.

4. Никакав доходак се не може приписати сталном месту пословања по основу чињенице да је ово стално место пословања само куповало робу за предузеће.

5. Доходак од активности сталног места пословања одређује се, пре свега, према билансу тог сталног места пословања. У случају кад стално место пословања не води уредно књиговодство из кога произлази одвојено и тачно доходак, може се прибећи расподели укупног дохотка предузећа у циљу утврђивања дохотка сталног места пословања.

Надлежни органи држава уговорница ће се споразумети, у случају потребе, и установити правила расподеле дохотка предузећа у недостатку уредног књиговодства из кога произлази тачно и одвојено доходак који се може приписати сталним местима пословања која се налазе на њиховим односним територијама.

Кад доходак садржи елементе прихода који су одвојено третирани у другим члановима овог споразума, одредбе ових чланова не могу бити доведене у питање због одредаба овог члана.

Члан 8.

Поморска, речна и ваздушна пловидба

1. Доходак који потиче од експлоатације бродова или ваздухоплова у међународном саобраћају, подлеже порезу само у држави уговорници где се налази стварно седиште управе предузећа.

2. Ако се стварно седиште управе неког предузећа за поморску или речну пловидбу налази на броду, сматраће се да је седиште у држави уговорници где се налази матично пристаниште овог брода или, у недостатку матичног пристаништа, у држави уговорници чији је држављанин лице у чију се корист врши експлоатација брода.

3. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примењују се, такође, и на дохотке који потичу од учешћа у поол-у, у заједничкој експлоатацији или у неком међународном телу за експлоатацију.

Члан 9.

Удружена предузећа

а) Када предузеће једне државе уговорнице непосредно или посредно учествује у управи, контроли или капиталу предузећа друге државе уговорнице, или када

б) иста лица непосредно или посредно, учествују у управи, контроли или капиталу предузећа, једне државе уговорнице и предузећа друге државе уговорнице.

и када су, у једном и другом случају, два предузећа, у њиховим трговинским и финансијским односима, везана прихваћеним или наметнутим условима који се разликују од услова који би били закључени између независних предузећа, доходак који би без ових услова био остварен од стране једног од предузећа, али није могао бити остварен због ових услова - може да буде укључен у доходак овог предузећа и одговарајуће опорезован.

Члан 10.

Дивиденде

1. Дивиденде које плаћа друштво које је резидент једне државе уговорнице резиденту друге државе уговорнице подлеже порезу у тој другој држави.

2. Међутим, ове дивиденде могу да буду опорезоване у држави уговорници чији је резидент друштво које плаћа дивиденде и према законодавству ове државе, али на овај начин разрезани порез не може да премаша:

а) 5% од бруто-износа дивиденди ако је корисник друштво које располаже непосредно с најмање 25% капитала друштва које плаћа дивиденде;

б) 15% од износа бруто дивиденди у свим другим случајевима.

3. Израз "дивиденде", употребљен у овом члану означава приходе који потичу од акција, акција или бонова уживања, рударских учешћа, учешћа оснивача или других повлашћених учешћа са изузетком потраживања, као и приходе других учешћа у расподели који су изједначени с приходима од акција од стране пореског законодавства земље уговорнице чији је резидент друштво исплатилац дивиденди.

4. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се кад корисник дивиденде, резидент једне државе, има у другој држави, чији је резидент друштво које плаћа дивиденде, стално место пословања коме стварно припада учешће из кога произлази право на дивиденде. У овом случају се примењују одредбе **члана 7.** овог споразума.

5. Лице које је резидент Југославије и које прима дивиденде исплаћене од стране друштва резидента Француске, може да тражи повраћај аконтација које се односе на примљене дивиденде, а које је платило друштво исплатилац, с тим да се при том узме у обзир одбитак предвиђен у ставу 2. овог члана.

6. Кад друштво које је резидент Југославије располаже у Француској сталним местом пословања, може да буде подвргнуто наплати пореза обуставом у условима које предвиђа француско интерно законодавство.

Члан 11.

Камате

1. Камате које потичу из једне државе уговорнице, а плаћају се резиденту друге државе уговорнице, подлежу порезу само у тој другој држави.

2. Израз "камате", употребљен у овом члану, означава приходе од јавних фондова, облигација по основу зајмова, са или без хипотекарних гаранција (или клаузуле о учешћу у дохотку), депозите и потраживања сваке врсте, као и све друге приходе који су према пореском законодавству државе одакле потичу приходи изједначени с приходима од позајмљених износа.

3. Одредба става 1. овог члана не примењује се кад корисник камата, резидент једне државе уговорнице, има, у другој држави уговорници одакле потичу камате, стално место пословања коме стварно припада потраживање на основу кога се примењују камате. У овом случају се примењују одредбе **члана 7.** овог споразума.

4. Сматра се да камате потичу из једне државе уговорнице кад је дужник сама та држава (њена територијално-политичка јединица), локална заједница или резидент ове државе. Међутим, кад дужник камата, било да је или не резидент једне државе уговорнице, има у другој држави уговорници стално место пословања у чију је корист закључен зајам за који се камате плаћају и који сноси терет ових камата, сматра се да поменуте камате потичу из државе уговорнице где се налази стално место пословања.

5. Ако, због посебних односа који постоје између дужника и повериоца или које један или други одржавају с трећим лицима, износ плаћених камата, узимајући у обзир потраживање за које су плаћене, премаша износ који би био утврђен између дужника и повериоца у одсуству сличних односа, одредбе овог члана се примењују само до последњег износа. У овом случају део који премаша плаћања подлеже порезу, сагласно законодавству сваке државе уговорнице, с тим што се води рачуна о другим одредбама овог споразума.

Члан 12.

Накнаде

1. Накнаде које потичу из једне државе уговорнице и плаћају се резиденту друге државе уговорнице подлежу порезу само у овој другој држави.

2. Израз "накнаде", употребљен у овом члану, означава накнаде сваке природе које се плаћају за употребу или концесију употребе ауторског права на књижевно, уметничко или научно дело подразумевајући ту и кинематографске филмове и филмове и магнетофонске траке за телевизију или радио-дифузију, патенте, фабричког и трговинског услужног жига, цртежа или модела, плана, формуле или трајног поступка, као и за употребу или концесију употребе индустријске, трговинске и научне опреме, и

за информације које су у вези са стеченим искуством у индустријској, трговинској или научној области.

3. Одредба става 1. овог члана не примењује се кад корисник накнада, резидент једне државе уговорнице, обавља у другој држави уговорници одакле накнаде потичу индустријску, трговинску или занатску делатност посредством сталног места пословања, или неку независну делатност посредством сталне базе и када право или добро из кога потиче право на накнаду стварно припада сталном месту пословања, односно независној делатности. Под овом претпоставком примењују се одредбе **члана 7.** или члана 14. овог споразума.

4. Ако због посебних односа, који постоје између дужника и повериоца или које један и други одржавају са трећим лицима, износ плаћених накнада, водећи рачуна о давању за које су плаћене, премаша износ који би био договорен између дужника и повериоца у одсуству сличних односа, одредбе овог члана се примењују само на овај последњи износ. У овом случају део вишка плаћања подлеже порезу сагласно законодавству сваке државе уговорнице, с тим што се води рачуна о другим одредбама овог споразума.

Члан 13.

Доходак од отуђења имовине

1. Доходак који потиче од отуђења непокретних добара, како су дефинисана у **члану 6.** став 2. овог споразума, или од отуђења учешћа или сличних права у друштву чија се актива углавном састоји из непокретних добара, подлеже порезу у држави уговорници где се ова непокретна добра налазе.

2. Доходак који потиче од отуђења покретних добара која представљају део активе сталног места пословања које предузеће једне државе уговорнице има у другој држави уговорници, или покретна добра која сачињавају сталну базу с којом располаже резидент једне државе уговорнице у другој држави уговорници у циљу обављања неке независне делатности, подразумевајући овде овакву добит која потиче од укупног отуђења тог сталног места пословања (самог или са целим предузећем) или те сталне базе, подлеже порезу у тој другој држави.

3. Доходак који потиче од отуђења бродова или ваздухоплова који се користе у међународном саобраћају и покретних добара која служе експлоатацији поменутих бродова и ваздухоплова, подлеже порезу само у држави уговорници где се налази стварно седиште управе.

Члан 14.

Независне делатности

1. Доходак који резидент једне државе уговорнице остварује од независних делатности подлеже порезу само у тој држави, осим уколико се поменуте активности не врше у другој држави уговорници. Доходак који потиче од независне делатности која се врши у другој држави уговорници подлеже порезу у тој другој држави.

2. Независно од одредбе става 11. овог члана, доходак који резидент једне државе уговорнице добија од независних делатности које врши у другој држави уговорници не подлеже порезу у тој другој држави:

а) ако корисник борави у другој држави уговорници за време периода или периода који не премашују укупно 183 дана у току пореске године у питању;

б) ако корисник не располаже сталном базом у другој држави за време периода или периода који премашује укупно 183 дана у току поменуте године.

3. Израз "независне делатности" означава све делатности - са изузетком трговинских, индустријских или пољопривредних - које врши за свој сопствени рачун, на независан начин, лице које остварује доходак или сноси губитке који потичу од ових делатности.

Члан 15.

Зависне делатности

1. Уколико друкчије није предвиђено одредбама чл. 16, 18. и 19. овог споразума, наднице, плате и друге сличне накнаде које резидент једне државе уговорнице прима по основу радног односа подлежу порезу само у тој држави, осим ако резидент није запослен у другој држави уговорници. Ако је тамо запослен, накнаде примљене по том основу подлежу порезу у тој другој држави.

2. Независно од одредбе става 1. овог члана, накнаде које резидент једне државе уговорнице прима по основу радног односа у другој држави уговорници подлежу порезу само у првој држави:

а) ако корисник борави у другој држави за време једног или више периода који не премашују укупно 183 дана у току пореске године у питању;

б) ако су накнаде плаћене од стране послодавца или у име послодавца који није резидент друге државе; и

ц) ако терет накнаде не сноси стално место пословања или стална база коју послодавац прима у другој држави.

3. Независно од претходних одредаба овог члана, накнаде по основу радног односа на броду или ваздухоплову у међународном саобраћају подлежу порезу у држави уговорници где се налази стварна управа предузећа.

Члан 16.

Тантијеме

1. Тантијеме, жетони присутности и друге сличне накнаде које резидент Југославије прима у својству члана управног одбора, директоријума или надзорног одбора друштва које је резидент Француске подлежу порезу у овој држави.

2. Накнаде сличне врсте које резидент Француске прима за обављање функција сличних онима које су дефинисане у ставу 1. овог члана у предузећу које је резидент Југославије подлежу порезу у овој држави.

Члан 17.

Уметници и спортисти

Независно од одредаба чл. 14. и 15. овог споразума, дохоци које остварују професионални уметници, као што су позоришни, филмски, радија или телевизије и музичари, као и спортисти од својих професионалних делатности у том својству, подлежу порезу у држави уговорници где се ове делатности обављају.

Члан 18.

Пензије

Изузимајући случајеве предвиђене одредбом члана 19. овог споразума, пензије и друге сличне накнаде, које се плаћају резиденту једне државе уговорнице по основу ранијег запослења, подлежу порезу само у тој држави.

Члан 19.

Јавне функције

Накнаде, подразумевајући ту и пензије, исплаћене од стране једне државе уговорнице (или једне од њених друштвено-политичких заједница) или интересних заједница, или јавне установе ове државе, било непосредно било на терет формираних фондова, физичком лицу по основу службе обављене у овој држави (друштвено-политичкој заједници) или интересној заједници, или у јавној установи, за вршење функција јавног карактера, подлежу порезу у тој држави.

Члан 20.

Професори

Резидент једне државе уговорнице који борави у другој држави уговорници пре свега у циљу обављања наставе или да би се бавио истраживачким радовима, или у једном и другом од ових циљева, ослобођен је пореза у овој последњој држави уговорници, за време периода који не премаша две године рачунајући од дана његовог доласка у поменуту државу, на дохотке који потичу од личних услуга учињених у настави или истраживању.

Ова одредба не примењује се на дохотке који потичу од радова у настави и истраживању ако се ови радови не врше у јавном интересу него, пре свега, с циљем да се оствари посебна корист која користи једном или више одређених лица.

Члан 21.

Студенти и стажери

1. Ако студент или стажер резидент једне државе уговорнице борави у другој држави уговорници са јединим циљем да ту студира или да се усавршава, износи које прима ради покрића трошкова издржавања, студија или усавршавања не подлежу порезу у овој другој држави.

2. На исти начин се третира накнада коју такав студент или стажер прима по основу запослења у држави уговорници где студира или се усавршава, под условом да је ова накнада нужна за његово издржавање.

Члан 22.

Елементи дохотка резидента једне државе уговорнице који нису изричито поменути у претходним члановима овог споразума подлежу порезу само у тој држави.

Глава IV

Члан 23.

Одредбе о избегавању двоструког опорезивања

Двоструко опорезивање се избегава на следећи начин:

А - у Француској:

а) дохоци, са изузетком оних који су предвиђени у тачки б), ослобођени су француских пореза предвиђених у **члану 2.** став 3а) овог споразума кад ови дохоци подлежу порезу у Југославији на основу овог споразума;

б) што се тиче доходака предвиђених у чл. **10** , **16.** и **17** , овог споразума који су оптерећени југословенским порезом сагласно одредбама ових чланова, Француска признаје лицима која су резиденти Француске и која примају такве дохотке права на одбитак до износа југословенског пореза.

Ово право на одбитак који не може да премаши износ пореза који се у Француској наплаћује за односне приходе остварује се одбитком од пореза на који се односи **члан 2.** став 3а) овог споразума, у чијим су основицама садржани поменути приходи;

ц) независно од одредаба тач. а) и б), француски порез може да буде обрачунат на доходак који подлеже порезу у Француској на основу овог споразума по стопи која одговара износу укупног прихода, сагласно француском законодавству;

Б - у Југославији:

а) дохоци су ослобођени југословенских пореза поменутог у **члану 2.** став 3б) овог споразума кад ови дохоци подлежу порезу у Француској на основу овог споразума;

б) независно од одредбе тачке а), југословенски порез може да буде обрачунат на опорезовани доходак у Југославији на основу овог споразума по стопи која одговара укупном износу пореза на доходак који подлеже опорезивању, сагласно југословенском законодавству.

Глава V

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

Једнак третман

1. Држављани једне државе уговорнице, било да су или не резиденти једне од држава уговорница, не подлежу у другој држави уговорници, никаквом опорезивању или обавези која се односи на опорезивање ако је друкчија или тежа од обавезе којој су или могу да буду подвргнути држављани ове друге државе који се налазе у истом положају.

Посебно, држављани једне од две државе уговорнице, који подлежу порезу на територији друге државе, уживају у истим условима, као и држављани ове последње државе, смањење основице, одбитка и смањење пореза или ма којих других такса који се признају због оптерећености породицом.

2. Термин "држављани" означава:

а) сва физичка лица која имају држављанство једне од две државе;

б) сва правна лица, друштвена лица и удружења образована сагласно законодавству које се примењује у једној од две државе.

3. Апатриди који су резиденти једне од држава уговорница не подлежу у једној и другој од ових држава никаквом опорезивању или обавези која се односи на опорезивање ако је друкчија или тежа од обавезе којој су или могу да буду подвргнути држављани односне државе који се налазе у истом положају.

4. Опорезивање сталног места пословања које предузеће једне од држава има у другој држави не може да буде спроведено у тој другој држави на неповољнији начин него опорезивање предузећа те друге државе која се бави истом активношћу.

5. Предузећа једне од држава чији је капитал, у целини или делимично, непосредно или посредно у рукама или је контролисан од стране једног или више резидената друге државе, нису подвргнута у првој држави никаквом опорезивању или обавези која се односи на опорезивање ако је друкчија или тежа од обавезе којој су или ће моћи да буду подвргнута друга предузећа исте природе ове последње државе.

6. Термин "опорезивање" означава у овом члану порезе сваке врсте или назива.

7. Одредбе овог споразума не ограничавају повластице дате резидентима на основу законодавства сваке од двеју држава или на основу међународних споразума.

Члан 25.

Споразумни поступак

1. Када резидент једне државе уговорнице сматра да мере предузете од стране једне државе уговорнице или од обе државе повлаче или могу да повуку за њега опорезивање које није сагласно овом споразуму, може, независно од правног лека који предвиђа интерно законодавство тих држава, свој случај да поднесе надлежном органу државе уговорнице чији је резидент.
2. Овај надлежни орган ће настојати, ако му се рекламација учини основаном, а сам није у могућности да донесе задовољавајућу одлуку, да питање реши споразумно са надлежним органом друге државе уговорнице, с циљем да се избегне опорезивање које није сагласно Споразуму.
3. Надлежни органи држава уговорница настојаће да путем споразума решавају тешкоће на које се може наићи у примени Споразума. Они се такође могу консултовати у циљу избегавања двоструког опорезивања у случајевима који нису Споразумом предвиђени.
4. Надлежни органи држава уговорница могу путем непосредног међусобног општења настојати да остваре Споразум у смислу означеном у претходним ставовима. Ако измене усмених гледишта олакшавају овај споразум, ове измене гледишта могу да се спроведу у оквиру посебне комисије састављене од представника надлежних органа држава уговорница.
5. Надлежни органи држава уговорница утврђују начин примене овог споразума.

Члан 26.

Размена обавештења

1. Надлежни органи држава уговорница размењују обавештења потребна за примену одредаба овог споразума и одредаба интерних закона држава уговорница који се односе на порезе предвиђене овим споразумом, уколико је опорезивање које ови закони предвиђају сагласно Споразуму. Свако обавештење које се на овај начин размењује, сматра се тајним и може да буде стављено на увид само лицима и органима овлашћеним за разрез или наплату пореза предвиђених овим споразумом.
2. Одредбе става 1. овог члана не могу ни у ком случају да буду тумачене као да обавезују једну државу уговорницу:
  - а) да предузима административне мере које су противне њеном сопственом законодавству или њеној административној пракси или пракси друге државе уговорнице;
  - б) да даје обавештења која не би могла да буду добијена на основу њеног сопственог законодавства или у оквиру нормалне административне праксе или законодавства и праксе друге државе уговорнице;

ц) да пружа обавештења која би могла да открију неку трговинску, индустријску, професионалну тајну или трговински поступак или обавештења чије би давање било противно јавном поретку.

Члан 27.

Дипломатски и конзуларни функционери

1. Одредбе овог споразума не дирају у пореске повластице које уживају дипломатски или конзуларни функционери на основу било општих правила међународног јавног права, било одредаба посебних споразума.

2. Уколико, из разлога пореских привилегија које уживају дипломатски и конзуларни функционери, на основу општих правила међународног права или одредаба посебних међународних споразума, доходак или имовина нису опорезовани у држави код које се акредитују, право на опорезивање припада држави која акредитује.

3. У сврхе примене овог споразума, чланови дипломатске и конзуларне мисије једне државе уговорнице акредитовани у другој држави уговорници или трећој држави који су држављани државе која их је акредитовала, сматрају се као резиденти државе која их је акредитовала ако подлежу истим обавезама, по основу пореза на доходак и на имовину, као резиденти поменуте државе.

4. Споразум се не примењује на међународне организације, њихове органе и функционере, ни на лица која као чланови дипломатских и конзуларних мисија трећих држава бораве у једној држави уговорници и не сматрају се резидентима једне или друге државе уговорнице у погледу пореза на доходак и имовину.

Члан 28.

Територијално проширење

1. Овај споразум се може проширити, овакав какав је или са потребним изменама, на прекоморске територије Републике Француске које убирају порезе сличног карактера порезима на које се примењује Споразум. Овакво проширење ступа на снагу почев од дана, са изменама и условима, подразумевајући ту и услове који се односе на престанак примене, који су утврђени заједничким споразумом између држава уговорница разменом дипломатских нота или према неком другом поступку, сагласно њиховим уставним одредбама.

2. Уколико се две државе уговорнице нису друкчије споразумеле, кад Споразум буде отказан од стране једне од њих на основу члана 30. овог споразума, Споразум ће престати да се примењује у условима предвиђеним овим чланом на сваку територију на коју је Споразум био проширен сагласно овом члану.

Члан 29.

Ступање на снагу

1. Свака држава уговорница обавештава другу о извршењу формалности предвиђених њеним интерним законодавством за ступање на снагу овог споразума. Споразум ступа на снагу првог дана месеца који следи месецу у току којег је учињено последње саопштење.

2. Одредбе овог споразума примењују се први пут:

i) у погледу, с једне стране, пореза који се наплаћује обуставом на дивиденде, а с друге стране - на плаћања предвиђена у **члану 10.** став 5. овог споразума на приходе који се наплаћују почев од 1. јануара године када је Споразум ступио на снагу;

ii) у погледу других пореза на доходак, у пореској години у току које је Споразум ступио на снагу.

Глава VI

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

Отказивање

1. Овај споразум остаје на снази све док га једна држава уговорница не откаже.

Међутим, свака држава може, под условом да достави саопштење шест месеци унапред дипломатским путем, да откаже Споразум за крај календарске године, почев од пете године рачунајући од дана ступања на снагу.

У овом случају, Споразум се примењује последњи пут:

а) у погледу пореза који се наплаћује путем обуставе на дивиденде, пореза чија ће наплата уследити пре истека календарске године за чији је крај отказивање Споразума назначено;

б) у погледу других пореза на доходак, за опорезивање доходака који отпадају на календарску годину за чији је крај отказивање Споразума најављено или на пословање које се закључује у току ове године.

На основу чега доле потписани, прописно овлашћени за ову сврху од стране својих односних влада, потписали су овај споразум.

Сачињено у Паризу, дана 28. марта 1974. године, у два примерка, на језицима српскохрватском и француском, с тим што су оба текста подједнако веродостојна.

За Владу Социјалистичке Федеративне Републике Југославије,

Јанко Смоле, с. р.

За Владу Републике Француске,

Valery Giscard d'Estaing, с. р.

ПРОТОКОЛ

У часу потписивања Споразума који има за циљ избегавање двоструког опорезивања у области пореза на доходак између Владе Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Владе Републике Француске, потписани су се сагласили о следећим одредбама које чине саставни део Споразума.

1. У циљу примене **члана 8.** Споразума, сматра се као доходак који потиче од експлоатације бродова и ваздухоплова у међународном саобраћају и доходак остварен од споредних делатности ниже набројаних:

- изнајмљивања бродова и ваздухоплова у потпуности опремљених;
- продаја возних карата за друго предузеће.

2. Неће се сматрати да одредбе **члана 24.** Споразума забрањују Југославији да примени на француске држављане који остварују дохотке из извора који се налазе у овој држави а нису њени резиденти, порески систем који се примењује, према југословенском законодавству, на пореске обвезнике који нису резиденти уколико из примене овог опорезивања не произлази теже оптерећење од оптерећења које би третирало исте дохотке ако би их остварили југословенски држављани.

Сачињено у Паризу, дана 28. марта 1974. године.

За Владу Социјалистичке Федеративне Републике Југославије,

Јанко Смоле, с. р.

За Владу Републике Француске,

Valery Giscard d'Estaing, с. р.